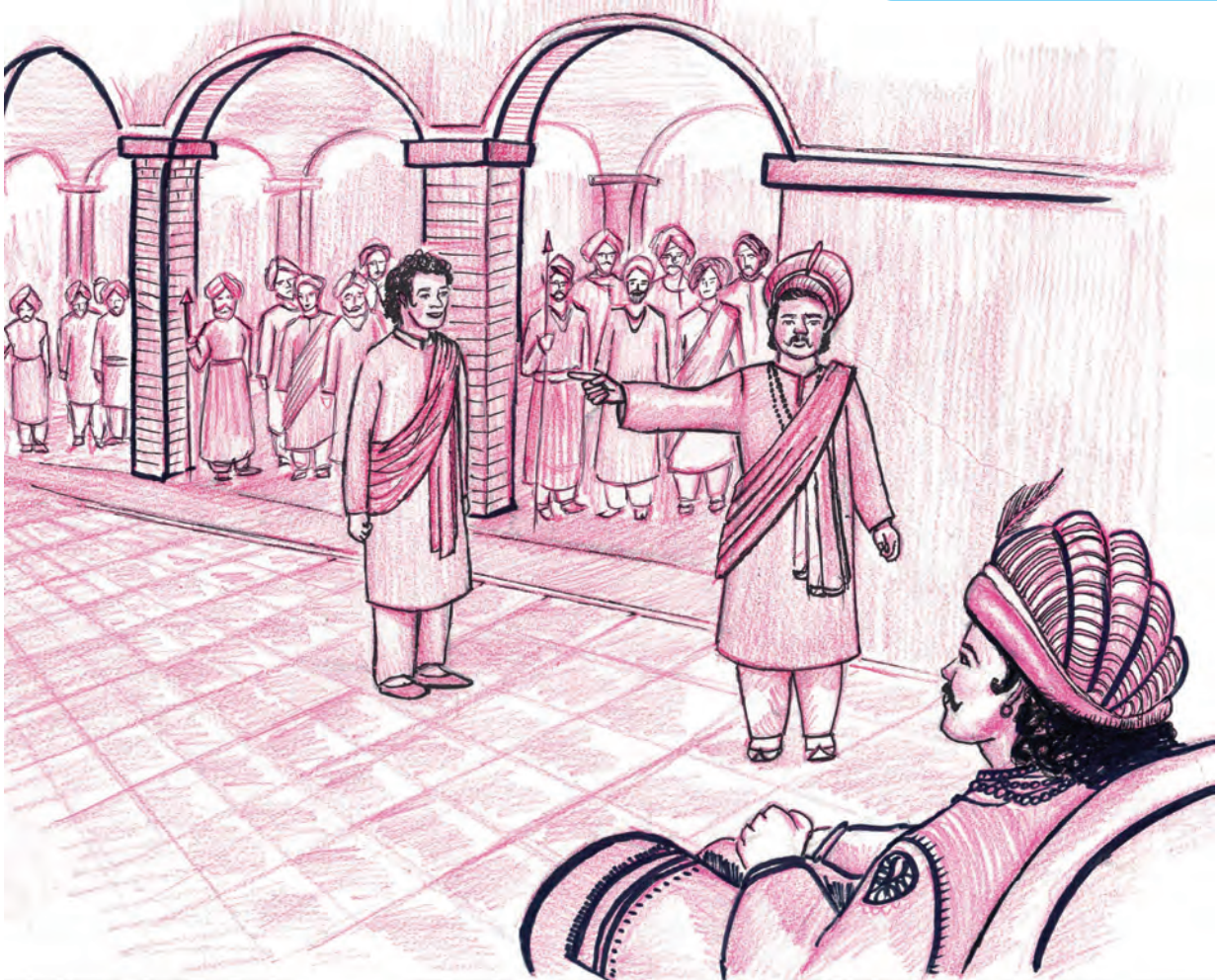

۱۰. اکبر بیربل

ٻُڌو. پڙهو ۽ سمجھو.

هڪ دفعي اکبر بادشاهه جي درٻار ۾ هڪ شخص آيو. اکبر بادشاهه جي اڳيان هن هڪ شرط رکيو ”توهان جي درٻار مان ڪير به منهنجي ماترپاشا کي سڃاڻي، نه ته توهان قبول ڪيو ته توهان جي درٻار ۾ سڀ بيوقوف آهن.“

درٻارين هن کان الڳ الڳ ٻولين ۾ سوال ڪيا. هن هر ڪنهن جا هر ٻوليءَ ۾ جواب ڏنا. هو هر پاشا ۾ اهڙي نموني ڳالهائي رهيو هو جڏهن ته اهائي هن جي ماترپاشا هجي.

آخر ۾ هن اکبر بادشاهه کي چيو ”مان توهان کي پنهنجي ماترپاشا سڃاڻڻ لاءِ هڪ هفتي جو وقت ڏيان ٿو، ٻڌايو منظور آڻو؟“ اکبر بادشاهه بيربل ڏانهن اشارو ڪيو، جنهن ڪنڌ لوڏي ها ڪئي. اکبر بادشاهه ان شخص کي چيو، ”تنهنجو شرط منظور آهي.“

پرديسي شخص کي محلات ۾ هڪ ڪمري ۾ رهايو ويو. رات جي وقت جڏهن هو گهري نند ۾ سمهيو پيو هو ته بيربل هن جي ڪمري ۾ آيو ۽ هن هڪ ڪڪڙ کڻي هن جي ڪن ۾ گهمايو. شخص پنهنجو پاسو ورائي ۽ ڪن کي مهڻي وري سمهي پيو. بيربل وري ٻيو دفعو ساڳئي حرڪت ڪري لڪي بيٺو. ”آڙي! ڪير آهي مون کي نند ۾ پریشان ڪري رهيو آهي؟“ ائين چئي سمهي پيو.

پورن ستن ڏينهن کانپوءِ شخص دربار ۾ حاضر ٿيو. بيربل الڳ الڳ ٻولين ۾ هن سان ڳالهايو. آخر ۾ هن چيو ”جهان پناهه هن جي ماتر پاشا سنڌي آهي.“ اهو ٻڌي شخص حيران ٿي ويو.

اڄ پهريون دفعو ڪوئي هنجي ماتر پاشا سڃاڻي سگهيو آهي هن بيربل جي ڏاڍي ساراهه ڪئي ۽ چيو ”ڏنيم آهي ڀارت ورش، جتي تو جهڙا عقلمند رهندا آهن.“

هن جي وڃڻ کانپوءِ اڪبر بيربل کان پڇيو ”بيربل تو اهڙو ڏکيو ڪم ڪيئن ڪيو؟“

بيربل چيو، ”جهان پناهه جنهن وقت انسان ڪروڙ ۾ هوندو آهي تنهن وقت هو پنهنجي ٻولي ڳالهائيندو آهي پوءِ بيربل ان رات واري سڄي ڳالهه ڪري ٻڌائي سڀني دربارين بيربل جي ساراهه ڪئي ۽ اڪبر بادشاهه پنهنجي گلي جو هار لاهي بيربل کي ڏنو ۽ هن جي عزت وڌائي.“

نوان لفظ:

حيران ٿيڻ = عجب ۾ پئجي وڃڻ   پريشان ڪرڻ = تنگ ڪرڻ   حرڪت = کپڻ، ڪروڙ، غصو

آپياس

سوال ۱: هيٺين سوالن جا جواب هڪ ٻن جملن ۾ لکو.

- (۱) اڪبر بادشاهه جي دربار ۾ آيل شخص ڪهڙو شرط رکيو؟
- (۲) آيل شخص ماتر پاشا سڃاڻڻ لاءِ اڪبر بادشاهه کي گهڻو وقت ڏنو؟
- (۳) بيربل پرديسيءَ جي ڪمري ۾ ڇو ويو؟
- (۴) پرديسيءَ جي ماتر پاشا ڪهڙي هئي؟

سوال ۲: هيٺين جا ٿوري ۾ جواب لکو.

- (۱) بيربل پرديسيءَ جي ماتر پاشا ڪيئن سڃاڻي سگهيو؟

سوال ۳: هيٺان جملا ڪنهن ڪنهن کي چيا آهن.

- (۱) ”اڙي! ڪير آهي؟ مون کي ننڊ ۾ پريشان ڪري رهيو آهي.“
- (۲) ”جهان پناهه، هن جي ماتر پاشا سنڌي آهي.“

سوال ۴: (الف) هيٺين جا ضد لکو:

آخر، حاضر، ساراهه، عقلمند

(ب) خال ڀريو:

- (۱) بيربل وري ٻيو دفعو ساڳئي ----- ڪئي.
- (۲) پرديسيءَ شخص کي ----- ۾ هڪ ڪمري ۾ رهايو ويو.
- (۳) پورن ----- ڏينهن کانپوءِ پرديسي دربار ۾ حاضر ٿيو.

پورڪ آپياس

(۱) ٽڪر تي عملي ڪم.

پرديسي شخص کي محلات ۾ ..... عقلمند رهندا آهن.

(i) هيٺ ڏنل 'صفت' ۽ 'اسم' کالمن ۾ مناسب لفظ لکو :-

صفت	گهري	پنهنجو	---
اسم	--	--	دفعو

(ii) هيٺين جملن جو سلسلو ٺاهي لکو

- (۱) پورن ستن ڏينهن کان پوءِ شخص درٻار ۾ حاضر ٿيو.
- (۲) شخص کي محلات ۾، هڪ ڪمري ۾ رهايو ويو.
- (۳) اهو ٻڌي شخص حيران ٿي ويو.
- (۴) جهان پناه، هن جي ماتر پاشا سنڌي آهي.

(iii) هيٺين لفظن مان جملا ٺاهي لکو :-

- (۱) محلات، رات، ماتر پاشا، حيران، ساراھ

(iv) هيٺين جا عدد جمع لکو :-

- (۱) ڪمرو، ڪُن، ٻولي، رات، وزير.
- (۲) اڪبر - بيربل وانگر 'وتايو فقير' جا ٽوٽڪا هٿ ڪريو ۽ توهان کي وڻندڙ ٽوٽڪو ڪلاس ۾ اچي ٻڌايو.
- (۳) پنهنجي ماتر پاشا تي ۱۵ کان ۲۰ جملا لکو.
- (۴) تينالي راما جا قصا به مشهور آهن. انٽرنيٽ ذريعي يا لئبرريءَ ۾ وڃي پڙهي ڪوبه هڪ قصو پنهنجن لفظن ۾ لکو.
- (۵) "پارت ديش مھان" ان وشيه تي مضمون لکو.
- (۶) هيٺين مھان نارين جي نيت ذريعي ڄاڻ حاصل ڪري لکو.

سچيتا ڪرپالاڻي

مئڊم ڪيوري

ڪلپنا چاولا

مئري ڪام